

กรมอนามัย
Department of Health

แนวทางหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก

พระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น

กลุ่มส่งเสริมสุขภาพผู้นำทางศาสนาและศาสนสถาน

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

สารบัญ

	หน้า
ขั้นตอนและแนวทางในการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น	๐๑
หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น	๐๒
- การประเมินส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์เบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะตัวของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น	๐๒
- การประเมินส่วนที่ ๒ เกณฑ์ความรู้ ความสามารถและทักษะ	๐๖
แบบฟอร์มหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น	๐๘
- ส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์เบื้องต้น	๐๘
- ส่วนที่ ๒ หลักเกณฑ์ความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะสาขา	๑๒
ประวัติและผลงานพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่นระดับเขตสุขภาพ	๑๔

ขั้นตอนและแนวทางในการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- พิจารณาคูณสมบัติเบื้องต้น
- คัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด
- ส่งผลคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด ให้ศูนย์อนามัยเขต (ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายนของทุกปี)

ศูนย์อนามัยเขต

- รวบรวมผลการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด
- แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับเขตสุขภาพ
- คัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับเขตสุขภาพ
- จัดทำเกียรติบัตรพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด
- ส่งผลการคัดเลือกและประเมินผลงานพร้อมเอกสารประกอบ
 ๑. พระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด
 ๒. พระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับเขตสุขภาพให้สำนักอนามัยผู้สูงอายุ (ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของทุกปี)
- มอบเกียรติบัตรพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

- รวบรวมผลการคัดเลือกพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับจังหวัด และระดับเขตสุขภาพ
- จัดทำและมอบโล่เกียรติคุณพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น ระดับเขตสุขภาพ
- เยี่ยมเสริมพลังพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก

พระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น

การประเมินพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น มีการประเมินใน ๒ ส่วน คือ

การประเมินส่วนที่ ๑

หลักเกณฑ์เบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะตัวของพระคิลานุปัฏฐาก

(พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น

(๑๐๐ คะแนน)

๑ พระแข็งแรง (ร่างกาย - จิตใจ) พระสงฆ์กับการดูแลสุขภาพตนเองตามหลักพระธรรมวินัย โดยมีเกณฑ์ประกอบด้วย ๑. การเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติของพระสงฆ์ที่สอดคล้องกับพระธรรมวินัย กิจวัตร ๑๐ อย่างของพระสงฆ์ ๒. การเป็นแบบอย่างที่ดี มีพฤติกรรมสุขภาพเป็นแบบอย่างที่ดีของพระสงฆ์ในวัด ๓. มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๔. มีกิจกรรมร่วมกันภายในวัด ๕. มีมนุษยสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ ๖. พระภิกษุสามเณรในวัดมีทัศนคติที่ดีต่อการมีพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) และการเสียสละเพื่อส่วนรวม

๑.๑ การเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

- ๑) มีการปฏิบัติในการส่งเสริมดูแลตนเองให้มีสุขภาพดี เช่น ลงอุโบสถ บิณฑบาต สวดมนต์ไหว้พระกวาดอาวาส เป็นต้น รวมถึงมีกิจกรรมบริหารกายสม่ำเสมอตามหลักพระธรรมวินัยฉันภัตตาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ
- ๒) เมื่อมีการเจ็บป่วยสามารถจัดการดูแลสุขภาพตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม
- ๓) ได้รับการตรวจสุขภาพ (ตรวจขั้นพื้นฐานโดยสถานบริการสาธารณสุข หรือสถานพยาบาลอื่น หรือตรวจตามโปรแกรม จะต้องมีส่วนบันทึก/หนังสือรับรองการตรวจสุขภาพมาแสดง)
- ๔) มีสุขภาพแข็งแรงทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนมีการจัดการดูแลส่งเสริมสุขภาพตนเองให้มีสุขภาพดี
- ๕) การเข้าถึงสิทธิการรักษาสุขภาพ มีการตรวจสุขภาพประจำปี ดูแลรักษาปัญหาสุขภาพสม่ำเสมอ

๑.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดี

- ๑) ไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด อาทิ การสูบบุหรี่
- ๒) เป็นผู้ที่มีดัชนีมวลกายปกติ ตามมาตรฐานคนไทย
- ๓) มีการจัดการสภาวะแวดล้อมของวัดให้สะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ
- ๔) มีพฤติกรรมด้านสุขภาพและด้านสังคมที่ดีและเป็นแบบอย่างให้คนในชุมชน เช่น การดูแลสุขภาพแวดล้อมภายในวัด การปลูกสมุนไพร การปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นต้น
- ๕) การส่งเสริมให้พระในวัดดูแลสุขภาพตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม

๑.๓ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

- ๑) มีการใฝ่รู้ ด้วยการแสวงหาความรู้ จากแหล่งอื่นที่นอกเหนือจากทางที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้ถ่ายทอดความรู้อบรมหลักสูตรพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.)
- ๒) นำความรู้ที่ได้มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (การยกตัวอย่างประกอบ)
- ๓) มีการจัดการความรู้ของตนเอง มีการบันทึก รวบรวมและเผยแพร่ (แบบหลักฐาน)
- ๔) มีการสร้างความรู้หรือนวัตกรรมในการดำเนินงาน
- ๕) สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการหรือประสบการณ์ (ได้ทำเองตกผลึกเป็นภูมิปัญญา หรือวิธีทำงาน) ด้านสร้างสุขภาพ การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติ

๑.๔ มีกิจกรรมร่วมกันภายในวัด

- ๑) มีกิจกรรมร่วมกันภายในวัด เช่น ทำวัตรสวดมนต์ ฉันอาหารร่วมกัน มีการร่วมประกอบศาสนกิจร่วมกัน
- ๒) ไม่มีความรุนแรงในวัด
- ๓) สมาชิกในวัดช่วยเหลือกิจกรรมของวัดสม่ำเสมอ
- ๔) พระในวัดเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน
- ๕) จัดกิจกรรมการตรวจสุขภาพพระภิกษุสามเณรภายในวัด

๑.๕ มนุษย์สัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีต่อการดูแลสุขภาพพระสงฆ์

- ๑) มีความเต็มใจในการบริการและช่วยเหลือคณะสงฆ์เพื่อนมนุษย์ทั้งในการทำงานและการดำรงชีพ
- ๒) มีสัจจะเชื่อถือได้ ทั้งในการทำงานและดำรงชีพ ตลอดจนสัมพันธภาพที่ดีต่อตนเอง หมู่คณะสงฆ์ ภายในวัด องค์กรและชุมชน
- ๓) ยึดมั่นในหลักการในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและดำรงชีพ ตลอดจนเข้าใจและให้บริการหรือความช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง (มีการทำงานเป็นทีม)
- ๔) มีการให้บริการที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ยั่งยืนแก่บุคคลอื่น รวมทั้งสร้างความไว้วางใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง
- ๕) เป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากคณะสงฆ์ ชุมชน บุคคลอื่น ๆ ในลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ให้กับบุคคลในวัดและคนในชุมชนได้

๑.๖ พระภิกษุสามเณรในวัดมีทัศนคติที่ดีต่อการมีพระคิลานุปัฏฐาก ในวัดมีทัศนคติที่ดีต่อการมีพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) และการเสียสละเพื่อส่วนรวม

- ๑) พระภิกษุสามเณรภายในวัดสนับสนุนและมีทัศนคติที่ดีต่อพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) และการเสียสละ
- ๒) พระภิกษุสามเณรภายในวัดให้ความร่วมมือ ไม่ขัดขวางการทำงานของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.)
- ๓) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่มีส่วนร่วมดำเนินงานของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.)
- ๔) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในการทำงานของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.)
- ๕) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่ช่วยทำงานด้านจิตอาสา

๒ วัดมั่นคง (สังคม) ชุมชนและสังคมกับการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ที่ถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัย
มีเกณฑ์ที่วัดประกอบด้วย ๑. เป็นแกนนำจัดกิจกรรมวัดส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพภายในวัด ชุมชน โดยชักชวนคณะสงฆ์ภายในวัด ชุมชน ๒. กระบวนการในการสร้างศรัทธา ชักชวนเพื่อนบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาสาธารณสุขภายในวัดให้การยอมรับ เชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น กระตือรือร้นและเสียสละ ๓. การประสานงาน เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา มีความสามารถในการประสานงานให้การยอมรับภายในวัด ชุมชน และมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

๒.๑ เป็นแกนนำจัดกิจกรรมวัดส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพภายในวัด

- ๑) เป็นแกนนำจัดกิจกรรมวัดส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพภายในวัด
- ๒) สามารถชักชวนพระภิกษุสามเณร อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และประชาชน ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
- ๓) ได้รับความร่วมมือกับคณะสงฆ์ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และชุมชน เพื่อให้งาน ประสบความสำเร็จ ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเป็นวัดส่งเสริมสุขภาพร่วมกัน
- ๔) คณะสงฆ์ภายในวัดมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพร่วมกัน
- ๕) สามารถนำทีมปฏิบัติการทำให้เกิดผลสำเร็จ

๒.๒ กระบวนการในการสร้างศรัทธา

- ๑) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคณะสงฆ์ภายในวัดและชุมชน
- ๒) ลงมือปฏิบัติ ร่วมกิจกรรมพัฒนาในทุกกิจกรรม จนเกิดผลสัมฤทธิ์
- ๓) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่ให้การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม
- ๔) ได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ จากพระภิกษุสามเณรภายในวัด และกลุ่ม/องค์กรต่างๆ
- ๕) รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดกิจกรรม

๒.๓ การประสานงาน

- ๑) มีมนุษยสัมพันธ์ในการประสานงานฝ่ายคณะสงฆ์ ส่วนราชการและองค์กรต่างๆ
- ๒) มีความสามารถ และมีกลไกในการประสานงานฝ่ายคณะสงฆ์ ส่วนราชการ องค์กรต่างๆ และคนในชุมชน
- ๓) มีทักษะและกระบวนการในการสื่อสารที่ดี
- ๔) มีความสามารถในการประสานแหล่งทุนต่างๆ เพื่อดำเนินการด้านสุขภาพ
- ๕) มีจิตอาสา/ประณีประนอม

๓ ชุมชนเป็นสุข (ปัญญา) บทบาทพระสงฆ์ในการเป็นผู้นำด้านสุขภาวะของชุมชนและสังคม มีเกณฑ์ที่วัดประกอบด้วย **๑. วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ** เช่น วัด/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ มีทักษะในการพัฒนาวัด ชุมชนแบบผสมผสาน **๒. มีกลไกและเครือข่ายในการดูแลสุขภาพที่ยั่งยืน** เช่น มีส่วนร่วมในคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยสร้างและบริหารเครือข่ายระดับวัด ตำบล อำเภอ **๓. มีศูนย์ประสานงานพระคิลานุปัฏฐากและหลักประกันสุขภาพ** เช่น มีศูนย์ประสานงานข้อมูล ภูมิสงฆ์อาพาธ กองทุนพระสงฆ์อาพาธ เพื่อสนับสนุนงานสุขภาพพระสงฆ์ ชุมชน และมีผลงานเป็นที่ยอมรับของคณะสงฆ์/ชุมชน

๓.๑ วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

- ๑) วัด/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ
- ๒) มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์
- ๓) มีการพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ เน้นการทำงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วน
- ๔) มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ มีทักษะในการพัฒนาวัด ชุมชนแบบผสมผสาน
- ๕) มีการสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพ นำสู่การเข้าถึง เข้าใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ

๓.๒ มีกลไกและเครือข่ายในการดูแลสุขภาพที่ยั่งยืน

- ๑) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการในส่วนของคณะสงฆ์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพภายในวัด ตำบล อำเภอ เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก
- ๒) มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการออกแบบโครงการเพื่อการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ เช่น เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)
- ๓) มีการขยายบทบาทของพระคิลานุปัฏฐาก ในการให้บริการด้านสุขภาพ โดยการทำงานเป็นเครือข่าย
- ๔) มีการจับคู่ ๑ วัด ๑ รพ./๑ รพ.สต./พระคิลานุปัฏฐาก
- ๕) มีการจับคู่หรือขับเคลื่อนงาน วัดส่งเสริมสุขภาพ/พระคิลานุปัฏฐาก/ตรวจคัดกรองสุขภาพ/ฐานข้อมูลพระสงฆ์/โครงการ บวร (บ้าน วัด ราชการ)

๓.๓ มีศูนย์ประสานงานพระคิลานุปัฏฐากและหลักประกันสุขภาพ

- ๑) มีศูนย์ประสานงานพระคิลานุปัฏฐากและหลักประกันสุขภาพ
- ๒) มีความสามารถในการจัดตั้งกองทุนสุขภาพพระภิกษุสามเณร
- ๓) จัดให้มีภูมิสงฆ์อาพาธภายในวัด เพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพภายในวัด
- ๔) ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด
- ๕) มีผลงานเป็นที่ยอมรับของคณะสงฆ์ภายในวัด ชุมชน และสังคม

๑. ความรู้ที่จำเป็นของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอัสสัสมังครสังเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) ๖ ระดับ
 - ๑.๑ ความรู้ (Knowledge)
 - ๑.๒ ความเข้าใจ/ความคิดรวบยอด (Comprehension)
 - ๑.๓ การนำไปปรับใช้ (Application)
 - ๑.๔ การวิเคราะห์ (Analysis)
 - ๑.๕ การสังเคราะห์/ทักษะความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ (Synthesis)
 - ๑.๖ การประเมินผล (Evaluation)
๒. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอัสสัสมังครสังเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.)
 - ๑) การกำหนดเป้าหมายที่สะท้อนปัญหา
 - ๒) สื่อ อุปกรณ์ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ /กิจกรรม/โครงการ
 - ๓) มีการวิเคราะห์ตนเอง
 - ๔) การดูแลตรงกับเป้าหมาย พระสงฆ์ดูแลกันเองตามหลักพระธรรมวินัย
 - ๕) จัดกิจกรรมให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ตามธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ
๓. ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ
 - ๑) มีแผนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ
 - ๒) ใช้ประโยชน์จากกองทุนอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ
 - ๓) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ
 - ๔) มีโครงสร้างการดำเนินงาน การสร้างเครือข่าย การมีทีมงานที่หลากหลาย
 - ๕) มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ
๔. กิจกรรมของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอัสสัสมังครสังเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) ที่เข้ารับการคัดเลือก (พระสงฆ์กับการดูแลสุขภาพตนเองตามหลักพระธรรมวินัย, ชุมชนและสังคมกับการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ ที่ถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัย, บทบาทพระสงฆ์ในการเป็นผู้นำด้านสุขภาวะของชุมชนและสังคม)
 - ๑) มีกิจกรรมเป็นรูปธรรม วัดผลได้ จำแนกและกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 - ๒) ดำเนินการตรงตามหลักวิชาการ และกำหนดบทบาทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
 - ๓) กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมและสร้างกิจกรรมเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน
 - ๔) ติดตามช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์สาเหตุ แก้ไขปัญหาที่สาเหตุ
 - ๕) ประเมินผล แล้วขยายผลการดำเนินงาน และมีการบันทึกผลงานเป็นรูปธรรม
๕. ผลงาน ความสำเร็จ และสิ่งที่ภาคภูมิใจ
 - ๑) ปัญหาได้รับการแก้ไข และการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - ๒) พระสงฆ์ ชุมชนมีสุขภาพดี สัมพันธ์กับการลดลงของโรค
 - ๓) ระบุสาเหตุและจัดการสาเหตุแห่งปัญหาได้บรรลุผล
 - ๔) นวัตกรรมในการจัดการแก้ไขปัญหา
 - ๕) การยอมรับและมีส่วนร่วมของคณะสงฆ์ ชุมชนและสังคม รวมถึงการสนับสนุนชื่นชมยินดี

แบบฟอร์มหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก

พระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ดีเด่น

ชื่อผู้เข้ารับการคัดเลือก

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล..... อายุ..... ปี

วัด..... เลขที่..... หมู่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์เบื้องต้น (๑๐๐ คะแนน)

ประกอบด้วย ๓ หลักเกณฑ์ ได้แก่ ๑. พระแข็งแรง (๓๐ คะแนน) ๒. วัดมั่นคง (๓๐ คะแนน)

และ ๓. ชุมชนเป็นสุข (๔๐ คะแนน) โดยมีเกณฑ์ที่วัดและเกณฑ์การพิจารณารายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑.พระแข็งแรง (๓๐ คะแนน)	๑.๑ การเป็นผู้มีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ	๑) มีการปฏิบัติในการส่งเสริมดูแลตนเองให้มีสุขภาพดี เช่น ลงอุโบสถ บิณฑบาต สวดมนต์ ไหว้พระ กวาดอาวาส เป็นต้น มีกิจกรรมบริหารกายสม่ำเสมอตามหลักพระธรรมวินัย ฉันทัดอาหารที่ถูกต้องหลักโภชนาการ ๒) เมื่อมีการเจ็บป่วยสามารถจัดการดูแลสุขภาพตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม ๓) ได้รับการตรวจสุขภาพ (ตรวจขั้นพื้นฐานโดยสถานบริการสาธารณสุข หรือสถานพยาบาลอื่น หรือตรวจตามโปรแกรม จะต้องมีส่วนบันทึก/หนังสือรับรองการตรวจสุขภาพมาแสดง) ๔) มีสุขภาพแข็งแรงทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนมีการจัดการดูแลส่งเสริมสุขภาพตนเอง ให้มีสุขภาพดี ๕) การเข้าถึงสิทธิการรักษาสุขภาพ มีการตรวจสุขภาพประจำปี ดูแลรักษาปัญหาสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ	๕ คะแนน	
	๑.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดี	๑) ไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด อาทิ การสูบบุหรี่ ๒) เป็นผู้ที่มีดัชนีมวลกายปกติ ตามมาตรฐานคนไทย ๓) มีการจัดการสภาวะแวดล้อมของวัดให้สะอาดปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ๔) มีพฤติกรรมด้านสุขภาพและด้านสังคมที่ดีและเป็นแบบอย่างให้คนในชุมชน เช่น การดูแลสิ่งแวดล้อมภายในวัด การปลูกสมุนไพร การปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นต้น ๕) การส่งเสริมให้พระในวัดดูแลสุขภาพตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม	๕ คะแนน	

เกณฑ์	เกณฑ์ชีวิต	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	๑.๓ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๑) มีการใฝ่รู้ ด้วยการแสวงหาความรู้ จากแหล่งอื่น ที่นอกเหนือจากทางที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ถวาย ความรู้อบรมหลักสูตรพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) ๒) นำความรู้ที่ได้มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (การยกตัวอย่างประกอบ) ๓) มีการจัดการความรู้ของตนเอง มีการบันทึก รวบรวมและเผยแพร่ (แบบหลักฐาน) ๔) มีการสร้างความรู้หรือนวัตกรรมในการดำเนินงาน ๕) สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ หรือประสบการณ์ (ได้ทำเองตกผลึกเป็นภูมิปัญญา หรือวิธีทำงาน) ด้านสร้างสุขภาพ การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติ	๕ คะแนน	
	๑.๔ มีกิจกรรมร่วมกัน ภายในวัด	๑) มีกิจกรรมร่วมกันภายในวัด เช่น ทำวัตรสวดมนต์ ฉันอาหารร่วมกัน มีการร่วมประกอบศาสนกิจร่วมกัน ๒) ไม่มีความรุนแรงในวัด ๓) สมาชิกในวัดช่วยเหลือกิจกรรมของวัดสม่ำเสมอ ๔) พระในวัดเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ๕) จัดกิจกรรมการตรวจสุขภาพพระภิกษุสามเณรภายในวัด	๕ คะแนน	
	๑.๕ มนุษย์สัมพันธ์และ สัมพันธภาพที่ดีต่อการ ดูแลสุขภาพพระสงฆ์	๑) มีความเต็มใจในการบริการและช่วยเหลือ คณะสงฆ์เพื่อนมนุษย์ทั้งในการทำงานและการดำรงชีพ ๒) มีสัจจะเชื่อถือได้ ทั้งในการทำงานและดำรงชีพ ตลอดจนสัมพันธภาพที่ดีต่อตนเอง หมู่คณะสงฆ์ ภายในวัด องค์กรและชุมชน ๓) ยึดมั่นในหลักการในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและ ดำรงชีพ ตลอดจนเข้าใจและให้บริการหรือความช่วยเหลือ ที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง (มีการทำงานเป็นทีม) ๔) มีการให้บริการที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ยั่งยืน แก่บุคคลอื่น รวมทั้งสร้างความไว้วางใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง ๕) เป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากคณะสงฆ์ ชุมชน บุคคลอื่น ๆ ในลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็นที่ปรึกษาใน เรื่องต่าง ๆ ให้กับบุคคลในวัดและคนในชุมชนได้	๕ คะแนน	
	๑.๖ พระภิกษุสามเณร ในวัดมีทัศนคติที่ดีต่อการมี พระคิลานุปัฏฐาก ในวัดมี ทัศนคติที่ดีต่อการมี พระคิลานุปัฏฐาก (พระ อาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพ ประจำวัด - อสว.) และการ เสียสละเพื่อส่วนรวม	๑) พระภิกษุสามเณรภายในวัดสนับสนุนและมี ทัศนคติที่ดีต่อพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัคร ส่งเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) และการเสียสละ ๒) พระภิกษุสามเณรภายในวัดให้ความร่วมมือ ไม่ขัดขวางการทำงานของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) ๓) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่มีส่วนร่วม ดำเนินงานของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัคร ส่งเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.)	๕ คะแนน	

เกณฑ์	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
		๔) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในการทำงานของพระศาสนา (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) ๕) พระภิกษุสามเณรภายในวัดส่วนใหญ่ช่วยทำงานด้านจิตอาสา		
๒.วัดมั่นคง (๓๐ คะแนน)	๒.๑ เป็นแกนนำจัดกิจกรรมวัดส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพภายในวัด	๑) เป็นแกนนำจัดกิจกรรมวัดส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพภายในวัด ๒) สามารถชักชวนพระภิกษุสามเณร อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และประชาชนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ๓) ได้รับความร่วมมือกับคณะสงฆ์ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และชุมชนเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเป็นวัดส่งเสริมสุขภาพร่วมกัน ๔) คณะสงฆ์ภายในวัดมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพร่วมกัน ๕) สามารถนำทีมปฏิบัติการให้เกิดผลสำเร็จ	๑๐ คะแนน	
	๒.๒ กระบวนการในการสร้างศรัทธา	๑) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคณะสงฆ์ภายในวัด ชุมชน ๒) ลงมือปฏิบัติ ร่วมกิจกรรมพัฒนาในทุกกิจกรรมจนเกิดผลสัมฤทธิ์ ๓) คณะสงฆ์ภายในวัดส่วนใหญ่ให้การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ๔) ได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากคณะสงฆ์ภายในวัด กลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ๕) รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดกิจกรรม	๑๐ คะแนน	
	๒.๓ การประสานงาน	๑) มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการประสานงานฝ่ายคณะสงฆ์ ส่วนราชการ และองค์กรต่าง ๆ ๒) มีกลไกในการประสานงานฝ่ายคณะสงฆ์ ส่วนราชการ และองค์กรต่าง ๆ ๓) มีทักษะและกระบวนการในการสื่อสารที่ดี ๔) มีความสามารถในการประสานแหล่งทุนต่าง ๆ เพื่อการดำเนินการด้านสุขภาพ ๕) มีจิตอาสา/ประณีตประนอม	๑๐ คะแนน	
เกณฑ์	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๓.ชุมชนเป็นสุข (๔๐ คะแนน)	๓.๑ วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	๑) วัด/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ ๒) มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์ ๓) มีการพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ เน้นการทำงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วน	๑๐ คะแนน	

เกณฑ์	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
		๔) มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ มีทักษะในการพัฒนาวัด ชุมชนแบบผสมผสาน ๕) มีการสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพ นำสู่การเข้าถึงเข้าใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ		
	๓.๒ มีกลไกและเครือข่ายในการดูแลสุขภาพที่ยั่งยืน	๑) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการในส่วนของคณะสงฆ์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพภายในวัด ตำบล อำเภอ เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก ๒) มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการออกแบบโครงการเพื่อการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ เช่น เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ๓) มีการขยายบทบาทของพระคิลานุปัฏฐาก ในการให้บริการด้านสุขภาพ โดยการทำงานเป็นเครือข่าย ๔) มีการจับคู่ ๑ วัด ๑ รพ./รพ.สต. ๑/พระคิลานุปัฏฐาก ๕) มีการจับคู่หรือขับเคลื่อนงาน วัดส่งเสริมสุขภาพ/พระคิลานุปัฏฐาก/ตรวจคัดกรองสุขภาพ/ฐานข้อมูลพระสงฆ์/โครงการ บวร (บ้าน วัด ราชการ)	๑๕ คะแนน	
	๓.๓ มีศูนย์ประสานงานพระคิลานุปัฏฐาก และหลักประกันสุขภาพ	๑) มีศูนย์ประสานงานพระคิลานุปัฏฐากและหลักประกันสุขภาพ ๒) มีความสามารถในการจัดตั้งกองทุนสุขภาพพระภิกษุสามเณร ๓) จัดให้มีกุฏิสงฆ์อาพาธภายในวัด เพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพภายในวัด ๔) ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ๕) มีผลงานเป็นที่ยอมรับของคณะสงฆ์ภายในวัด ชุมชน และสังคม	๑๕ คะแนน	

ส่วนที่ ๒ หลักเกณฑ์ความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะสาขา (๑๐๐ คะแนน)

ประกอบด้วย ๖ หลักเกณฑ์ ได้แก่ ความรู้ที่จำเป็นของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ๖ ระดับ (๒๐ คะแนน) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) (๒๐ คะแนน) ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (๒๐ คะแนน) ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (๒๐ คะแนน) กิจกรรมของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) (๒๐ คะแนน) และผลงาน ความสำเร็จ และสิ่งที่ภาคภูมิใจ (๒๐ คะแนน) โดยมีเกณฑ์ที่วัดและเกณฑ์การพิจารณารายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๒.๑ ความรู้ที่จำเป็นของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ๖ ระดับ (๒๐ คะแนน)	ความรู้ที่จำเป็นของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ๖ ระดับ	๑) ความรู้ (Knowledge) ๒) ความเข้าใจ/ความคิดรวบยอด (Comprehension) ๓) การนำไปปรับใช้ (Application) ๔) การวิเคราะห์ (Analysis) ๕) การสังเคราะห์/ทักษะความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ (Synthesis) ๖) การประเมินผล (Evaluation)	๒๐ คะแนน	
๒.๒ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) (๒๐ คะแนน)	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.)	๑) การกำหนดเป้าหมายที่สะท้อนปัญหา ๒) สื่อ อุปกรณ์ และการจัดกระบวนการเรียนรู้/กิจกรรม/โครงการ ๓) มีการวิเคราะห์ตนเอง ๔) การดูแลตรงกับเป้าหมาย พระสงฆ์ดูแลกันเองตามหลักพระธรรมวินัย ๕) จัดกิจกรรมให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ตามธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ	๒๐ คะแนน	
๒.๓ ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (๒๐ คะแนน)	ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ	๑) มีแผนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ๒) ใช้ประโยชน์จากกองทุนอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ ๓) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ๔) มีโครงสร้างการดำเนินงาน การสร้างเครือข่ายการมีทีมงานที่หลากหลาย ๕) มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	๒๐ คะแนน	
๒.๔ กิจกรรมของพระคิลานุปัฏฐากส่งเสริมสุขภาพที่เข้ารับการคัดเลือก (พระสงฆ์ดูแลตนเอง, ขรวาสดูแลพระสงฆ์, พระสงฆ์เป็นผู้นำสุขภาพ) (๒๐ คะแนน)	กิจกรรมของพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ที่เข้ารับการคัดเลือก (พระสงฆ์ดูแลตนเอง, ขรวาสดูแลพระสงฆ์, พระสงฆ์เป็นผู้นำสุขภาพ)	๑) มีกิจกรรมเป็นรูปธรรม วัดผลได้ จำแนกและกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒) ดำเนินการตรงตามหลักวิชาการ และกำหนดบทบาทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ๓) กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมและสร้างกิจกรรมเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ๔) ติดตามช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์สาเหตุ แก้ไขปัญหาที่สาเหตุ ๕) ประเมินผล แล้วขยายผลการดำเนินงาน และมีการบันทึกผลงานเป็นรูปธรรม	๒๐ คะแนน	

เกณฑ์	เกณฑ์ชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๒.๕ ผลงาน ความสำเร็จ และสิ่งที่ภาคภูมิใจ (๒๐ คะแนน)	ผลงาน ความสำเร็จ และสิ่งที่ภาคภูมิใจ	๑) ปัญหาได้รับการแก้ไข และการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ๒) พระสงฆ์ ชุมชนมีสุขภาพดี สัมพันธ์กับการลดลงของโรค ๓) ระบุสาเหตุและจัดการสาเหตุแห่งปัญหาได้บรรลุผล ๔) นวัตกรรมในการจัดการแก้ไขปัญหา ๕) การยอมรับและมีส่วนร่วมของคณะสงฆ์ ชุมชน และสังคม รวมถึงการสนับสนุนชื่นชมยินดี	๒๐ คะแนน	

รวมคะแนน ส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์เบื้องต้น คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ได้.....คะแนน
ส่วนที่ ๒ หลักเกณฑ์ความรู้ความสามารถและทักษะ ได้.....คะแนน
คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน
คะแนนรวม.....คะแนน

ผู้ประเมินโดย ประธาน.....
คณะกรรมการ.....
คณะกรรมการ.....

ประวัติและผลงาน

พระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาศัมครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด – อสว.) ที่เด่น
ระดับเขตสุขภาพ.....
ประจำปี.....

ชื่อ ฉายา..... นามสกุล.....
ชื่อวัด
อำเภอ จังหวัด.....
เลขประจำตัวบัตรประชาชน.....
อายุ ปี เกิดวันที่
การศึกษา
ที่อยู่
เบอร์โทรศัพท์
E – mail : Line :

ติดรูปถ่าย

ผลงานเด่น

.....
.....
.....
.....
.....

ผลสำเร็จที่ภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาพกิจกรรม

*จัดส่งในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ ทั้งนี้ โปรดส่งข้อมูลมายังสำนักอนามัยผู้สูงอายุทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

healthreligions@gmail.com

พระแข็งแรง วัดมั่นคง ชุมชนเป็นสุข

